7/1662 -3-

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı 215

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 541-10672
KONU : Konya Milletvekili
Sayın Lütfi YALMAN'ın
soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 24.03.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4853 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Sayın Lütfi YALMAN'ın 6/272-2717 esas numarasıyla sözlü soru iken 7/1662 esas numarasıyla yazılı soruya çevrilen önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Enis ÖKSÜZ
Ulaştırma Bakanı

EK :
1 Cevap formu(2 Sayfa)

7/1662 -4-

216

7/1662 ESAS NUMARAYLA YAZILI SORUYA ÇEVRİLEN KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFİ YALMAN'IN 6/272-2717 SAYILI SÖZLÜ SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORULAR:

1- GSM cep telefonları yaygınlaştırılmadan önce yaklaşık 200 milyon dolar harcanarak alt yapısı kurulan ve kuruluşundan sonra 150.000 abone kapasitesine ulaşan NMT araç telefonlarının daha sonra atıl hale dönüştürülmesinin sebepleri nelerdir ? Bu atıl kapasite dolayısıyla abone rakamları kaça düşmüştür ?

2- NMT araç telefon makinelerinin ithal ve pazarlama yetkisi NOKIA temsilcisi BAŞARI elektronikte midir ? Bu firmanın GSM telefonlarına ağırlık veren yatırım gerçekleştirdiği için NMT telefon makinelerinin ithalatına önem vermediği ve bu nedenle NMT telefon hattı taleplerinin, makine yokluğundan dolayı TÜRK TELEKOM'ca karşılanmadığı iddiaları araştırılmış mıdır ? 200 milyon dolarlık harcamayla altyapısı kurulan NMT araç telefonu hatlarının, bir firmanın gerekli makine ithalatı yapmaması nedeniyle kullanılamaz hale geldiği iddiaları doğru mudur ?

3- NMT telefonlarının hem çekim alanı güçlü olduğu hem de kullanım fiyatı diğer telefonlardan daha ucuz olduğu dikkate alınarak bu hatların kullanımının yaygınlaştırılması düşünülmektemidir ? 200 milyon dolarlık yatırımın kullanılmasını zorlaştıran ilgili firma ihlali hakkında ne gibi işlemler yapılması düşünülmekte midir ?

CEVAP:

Ülkemizde Ekim-1986 yılında hizmete verilen NMT-450 Araç Mobil Telefon sistemi şebekesinin mevcut kaplama alanlarının Mikro-hücre uygulamasına geçilerek iyileştirilmesi ve yeni kaplama alanlarının açılması, santral kapasitesinin arttırılması ve sisteme yeni özellikler kazandırılması amacıyla gerekli çalışmalar yapılmış olup NMT Araç Mobil Telefon sisteminde Nisan 1998 ayında 121.811 adet olan 0522 NMT Araç Mobil Telefon abone sayısı 27.03.2000 tarihi itibariyle 112.517 adettir.

1992 yılında Türk Telekom'ca Araç Mobil Telefon setlerinin konsinye usulüyle satışına başlanılmış ve bu amaçla Başarı Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.., Sasel ve SGS Firmaları ile konsinye satış sözleşmesi imzalanmıştır.

Ancak bu firmalardan sadece Başarı Elektronik firması fiyatları düzenli olarak bildirmiş ve gerekli olması halinde Türk Telekom'un iş yerlerine cihaz teslimatı yapmış, diğer firmalar ise herhangi bir fiyat bildiriminde bulunmadıkları gibi cihaz teslimatı da yapmamışlardır.

25.2.1999 tarihi itibariyle NMT Araç Telefon setlerinin konsinye satışına son verilmiştir.

Diğer taraftan Bakanlığımız İlgili Kuruluşu iken haberleşme sektöründe, tekelleşmeyi ortadan kaldırmak ve rekabeti sağlamaya yönelik olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin özelleştirilmesi politikaları çerçevesinde 29.01.2000 tarih ve 23948 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4502 Sayılı Kanun ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğü, 233 Sayılı KHK'nin "B-Kamu İktisadi Kuruluşları KİK" bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarılmıştır.

NMT Mobil telefon cihazları, bugün için Türkiye'de sadece yurtdışından ithali ve yurt içinde satış yetkisi bulunan Başarı Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Simpeks Sanayi Ürünleri İthalat İhracat ve Ticaret firmaları tarafından yapılmakta olup cihaz satışlarının sonradan Türk Telekom tarafından bu firmalara devredilmesi söz konusu değildir.

Başarı Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin cihaz satışı yapılan bayilerinde, NOKİA 540 ve 650 Model NMT araç telefon cihazlarının bulunduğu ve talep halinde ihtiyaçların karşılanabileceği tespit edilmiştir.

Diğer ülkelerde 450 Mhz frekansından çalışan NMT araç telefon sistemi, ülkemizde 415 Mhz frekansından çalışmaktadır. Bu frekanstan çalışan NMT Araç Telefon cihazları ülkemiz için özel olarak imal edildiğinden fiyatları da emsallerine göre daha yüksek olmaktadır.

Ülkemizde NMT araç telefon sisteminin frekansının farklı olması nedeniyle, aboneler yurtdışındaki NMT Araç Telefon aboneleri ile Roaming yapamamakta, bu da abonelerin NMT araç telefon sistemini seçmemelerine, eski abonelerin de aboneliklerini iptal etmelerine neden olmaktadır.

0522 NMT araç telefon şebekesinde abone sayısının arttırılması ve sistemin abonelere daha iyi bir şekilde tanıtılması amacıyla; NMT araç telefon şebekesi ile bu şebekede hizmete verilen Telesekreter (Voice-Mail) özelliğini tanıtıcı broşürler hazırlanmış ve 1999 yılında telefon faturalarıyla birlikte NMT araç telefonu abonelerine gönderilmiştir.

Ayrıca NMT Araç Telefon sisteminde abone sayısının arttırılması amacıyla 2.12.1998 tarihi itibariyle bağlantı ücreti (hat tesis) alınması uygulamasına son verilmiştir.